

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2700

Nakład: 10 000 egz.

Nr 10/43, październik 2014

**Trudna historia
w pięknej
oprawie...**

»» str. 10

AKTUALNOŚCI

**Głosuj na najlepszego
motorniczego**

»» str. 3

PRZYSTANEK HISTORIA

**Ulicą 1 Maja
– z Centrum do
Zawodzia**

»» str. 6-7

WYDARZENIA

**Nowe inwestycje
w Chorzowie
i Świętochłowicach**

»» str. 8-9

Jedźmy razem

Początek kalendarzowej jesieni był niezwykle urokliwy, ale dość szybko ta pora roku zaprezentowała swoje mniej przyjazne oblicze. Niska temperatura, opady deszczu i mokre liście w torowiskach powodują, że tramwaje jeżdżą nieco wolniej. Z tego powodu zdarzają się opóźnienia w stosunku do rozkładu jazdy, jednak dla nas priorytetem jest bezpieczeństwo, które stawiamy nad czasem przejazdu. Jestem przekonany, że także dla naszych pasażerów istotą jest bezpieczne dotarcie do celu, liczę więc na wyrozumiałość, jeśli zdarzą się drobne spóźnienia.

Często jest jednak i tak, że wyprzedzamy plan. Tak jest w przypadku oddania do użytku zmodernizowanej linii nr 15 na połączeniu Katowic z Sosnowcem. To jedno z priorytetowych zadań projektu inwestycyjnego, w części tramwajowej dobiega końca. Piątek 31 października 2014 roku to data powrotu na tory w pełnym zakresie linii tramwajowej nr 15. W czasie trwania prac, od 8 marca br., linia ta była ograniczona i kursowała tylko po stronie Sosnowca, a połączenie z Katowicami zapewniały autobusy zastępcze. Choć termin umowy oddania całej inwestycji jest jeszcze odległy, bardzo zależało nam na możliwie najszybszym uruchomieniu połączenia tramwajowego, by ułatwić Państwu podróżowanie już teraz, w okresie jesiennym. Choć prace drogowe i wykończeniowe będą trwały nadal, to torowisko jest już gotowe na przyjęcie ruchu, z czego bardzo się cieszę. W związku z trwającymi pracami na ul. Wiosny Ludów w Katowicach, zapewne będą musiały nastąpić jeszcze przerwy w ruchu linii nr 15, jednak dotożymy wszelkich starań, by były one możliwie najkrótsze i najmniej uciążliwe dla pasażerów tramwajów.

Inne, niezwykle ważne przedsięwzięcie inwestycyjne rozpoczyna się w Chorzowie. Podpisana została umowa na realizację centrum przesiadkowego w sercu miasta. Torowiska i drogi zostaną przebudowane, znikną przystanki w sąsiedztwie gmachu Urzędu Miasta. Prace modernizacyjne zawitały też do Świętochłowic, gdzie przebudowane zostanie torowisko linii tramwajowej nr 7 wzdłuż ul. Bytomskiej. O szczegółach obu tych inwestycji przeczytacie Państwo na stronach 8-9. Po raz pierwszy w naszej Spółce odbywa się konkurs na najlepszego motorniczego. Do 16 listopada pasażerowie mogą głosować na jednego z ośmiu finalistów. Sylwetki motorniczych oraz zasady głosowania przedstawiamy we wnętrzu numeru, do którego lektury serdecznie zapraszam.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Ostatni z 30 zamówionych przez Tramwaje Śląskie wagon, „Zyguś”, zjechał z lawety na tory

Fot. Adrian Raciąg

Wszystkie Twisty na torach

Producent taboru szynowego, PESA Bydgoszcz, przekazał 30 września spółce Tramwaje Śląskie ostatni z zamówionych tramwajów 2012N Twist. Umowę na dostawę pojazdów podpisano w grudniu 2012 roku. Zgodnie z nią, PESA miała dostarczyć i dostarczyła 30 wagonów.

Po raz pierwszy nowy tramwaj zaprezentowano w Zabrze w listopadzie 2013 roku, we wrześniu tego roku przekazano ostatni egzemplarz. Zjeżdżający, w katowickiej zajezdni, z lawety wagon „Zyguś” w symboliczny sposób zakończył realizację tego zadania.

Tramwaje Śląskie to pierwszy przewoźnik, który odebrał takie tramwaje. Obsługują one linie 6 i 16, a wkrótce również linię nr 15. Trójczłonowy tramwaj Twist ma 32 metry długości i 2,4 metra szerokości. Do wnętrza prowadzi siedmioro drzwi, z czego 5 jest dwustrumieniowych a 2 jednostrumieniowe. Pojazd jest w 73 procentach długości niskopodłogowy. Napęd zapewniają mu silniki asynchroniczne zasilane falownikami o mocy 4×105 kW. - Tramwaje pomieszczą 226 pasażerów, są tanie w eksploatacji, a na wózkach posiadają osie plastyczne, co w zasadniczy sposób wpływa na komfort jazdy. Osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich mają ułatwiony dostęp do wnętrza dzięki ozna-

kowanej platformie przy drzwiach wejściowych – mówi Robert Szot, dyrektor marketingu rynku tramwajowego w bydgoskiej PESIE.

Dzięki nowym tramwajom i zmodernizowanym torowiskom czas przejazdu między Katowicami a Sosnowcem ma skrócić się o niemal 10 procent. „Zakup 30 sztuk nowego środka transportu” to element współfinansowanego przez Unię Europejską Projektu pn. „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Jak zaznacza Tadeusz Freisler, Prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. w ramach pierwszego etapu projektu obecnie prowadzone są prace budowlane na kilkunastu odcinkach torowisk. - Zakończono remonty w Bytomiu, Chorzowie, Rudzie Śląskiej, Sosnowcu i Zabrze. Łącznie przebudowano ok. 38 km torowisk, co stanowi niemal 80 procent zakresu przewidzianego do realizacji w ramach tego etapu inwestycji – wyjaśnia Prezes.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:
Waldemar Kosior

Druk:
Polskapresse Sp. z o.o

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Głosuj na najlepszego motorniczego

Do 16 listopada trwa głosowanie w plebiscycie na najlepszego motorniczego Tramwajów Śląskich w 2014 roku. Finaliści konkursu czekają na głosy pasażerów, a na głosujących czekają nagrody.

Aby dojść do finału, ośmioro motorniczych w trzech etapach pokonało konkurentów, okazując się najbardziej wszechstronnymi. Wcześniejsze etapy sprawdzały bowiem wiedzę teoretyczną, umiejętności praktyczne i zachowanie na służbie. Teraz najlepszego z najlepszych wybierają pasażerowie.

O przebiegu konkursu i zasadach głosowania przeczytać można na naszej stronie www.tram-silesia.pl. Tam też można poznać finalistów, oglądając

krótkie filmy prezentujące ich sylwetki. Poza głosowaniem e-mailowym uruchomiliśmy także możliwość oddania głosów za pomocą wiadomości SMS. Aby oddać głos na danego kandydata należy wysłać SMS na numer 72051 w treści wpisując: fest.motorniczy. i podać numer motorniczego, na którego chcemy oddać głos. Na osoby głosujące drogą SMSową czekają nagrody - m.in. bilety okresowe. Zachęcamy do udziału w konkursie. To od pasażerów zależy, kto okaże się najlepszym motorniczym 2014 roku.

Jesienią prace nie zwalniają

Jesień i zima to najtrudniejszy okres dla prowadzenia prac inwestycyjnych. Nie oznacza to jednak, że prac nie da się realizować. Ubiegłoroczna zima była dla nas łaskawa i nie mamy nic przeciwko temu, by ta była podobna, bo pracy mamy w bród.

Coraz bliżej zakończenia jest większość zadań z pierwszego etapu naszego projektu, choć dwa z nich są jeszcze przed nami. Tymczasem rozpoczęły się już modernizacje w ramach etapu drugiego, który niebawem spowoduje pojawienie się kolejnych placów budów.

Z przyjemnością informujemy, że 31 października zostanie uruchomione połączenie tramwajowe Katowic z Sosnowcem w całkiem nowej odsłonie. Wraca zupełnie odmieniona - dwutorowa linia nr 15, a to znaczy, że dwa największe miasta naszej Aglomeracji znów będzie łączyć tramwaj!

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Katowice, ul. Kościuszki.

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

Bytom:

- Wykonane zostały roboty ziemne i rozpoczęto wykonywanie konstrukcji torowiska w ul. Jagiellońskiej od ul. Moniuszki do ul. Katowickiej. (ETAP II).

Chorzów:

- Na ul. Armii Krajowej wykonane jest już torowisko na całym zakresie od ul. Gałęzki do granicy ze Świętochłowicami. Trwa wykonywanie jezdnii i peronu przystankowego przy dworcu kolejowym. Ruch tramwajowy został przywrócony na pełnym zakresie zadania.

Katowice:

- Zakończono wszystkie prace torowe na ul. Korfantego, trwa wykonywanie peronów przystankowych.
- Trwają prace wykończeniowe torowiska na ul. Wiosny Ludów w rejonie skrzyżowania z ul. Przelotową.
- Wykonano całość torowiska w ul. Sosnowieckiej, trwają prace okołotorowe.
- Na całym zakresie ul. Kościuszki, czyli od pl. Miarki do ul. Szeligiewicza zostały ułożone wszystkie prefabrykowane płyty betonowe, trwa montaż szyn.
- Na ul. Gliwickiej wykonano tor północny od ul. Wiśniowej do Zboru Betania. Zakończyła się przebudowa skrzyżowania z ul. Jana Pawła II. Wykonano roboty ziemne od Zboru Betania do ul. Gałęzki.
- Na ul. Wiosny Ludów wykonana została całość robót ziemnych od ul. Brynicy do ul. Ra-

tuszowej. Trwa wykonywanie podbudowy od strony ul. Ratuszowej (ETAP II).

Sosnowiec:

- Zakończono układanie górnej płyty betonowej i montaż szyn na całej ul. Sobieskiego. Dobiaża końca wykonywanie połączenia torów na ul. Piłsudskiego.
- Na przystanku CWK zakończono układanie szyn na torze zachodnim i wykonano peron przystankowy. Wykonawca przystąpi do nieplanowanych wcześniej prac dodatkowych przy dylatacji przejścia podziemnego, co

spowoduje przesunięcie terminu zakończenia prac (ETAP II).

Świętochłowice:

- Rozpoczęto demontaż toru na ul. Bytomskiej od granicy z Bytomiem do przystanku Chropaczów Osiedle Na Wzgórzu (ETAP II).

Zabrze:

- Zakończył się odbiór techniczny torowiska wzdłuż ul. Wolności. Tym samym wszystkie prace na terenie miasta w ramach I etapu zostały wykonane.

Katowice Brynów, ul. Kościuszki.

TABOR - MODERNIZACJA wagonów typu 105 N

Tramwaje Śląskie S.A posiadają już 71 zmodernizowanych wagonów typu 105 N, z czego 26 wagonów zmodernizowanych zostało przez Zakład Usługowo Remontowy w Chorzowie, a pozostałe przez Konsorcjum firm Modertrans i MPK Łódź. Trwa modernizacja ostatnich czterech wagonów.

Chorzów, ul. Armii Krajowej.

Katowice Szopienice, ul. Sosnowiecka.

Katowice, al. Korfantego.

ZAKUP 30 szt. NOWYCH TRAMWAJÓW

We wrześniu br. został dostarczony do Spółki ostatni wagon tramwajowy typu 2012N wykonany przez firmę Pesa. W związku z powyższym Spółka dysponuje 30 nowymi wagonami tramwajowymi z czego 20 wagonów stacjonuje w zajezdni w Katowicach, a 10 w Będzinie.

Andrzej Bywalec

**Dyrektor ds. inwestycji Tramwajów Śląskich
Pełnomocnik Zarządu ds. realizacji Projektu**

Katowice, ul. Gliwicka.

Sosnowiec, ul. Sobieskiego.

Katowice Szopienice, ul. Wiosny Ludów.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane z Projektem pn. *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą* realizowanym przez Tramwaje Śląskie S.A., są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Ulicą 1 Maja – z Centrum do Zawodzia

Przed miesiącem odbyliśmy spacer ulicą Warszawską w Katowicach, w tym numerze – zgodnie z zapowiedzią – zapraszamy do wędrowki ulicą 1 Maja. Ten jeden z najdłuższych i najpiękniejszych traktów w stolicy województwa jest przedłużeniem ulicy Warszawskiej i prowadzi do dzielnicy Zawodzie.

Ulica 1 Maja do 1922 roku nosiła nazwę Cesarza Wilhelma (Kaiser Wilhelm Strasse), do wybuchu II wojny światowej nazywała się ulicą Krakowską (nazwa ta nadal funkcjonuje w przedłużeniu ulicy 1 Maja w okolicy zajezdni tramwajowej). W czasie okupacji hitlerowskiej obowiązywała nazwa Krakauerstrasse (Krakowska), zaś po wojnie wprowadzono nazwę 1 Maja.

Większa część ulicy przebiega przez katowicką dzielnicę Zawodzie. Pierwsze wzmianki o Zawodziu pochodzą z początku XVIII wieku. Pod koniec XIX stulecia Zawodzie było samodzielną gminą, a w początkach XX wieku utworzono gminę Bogucice-Zawodzie, która jako samodzielna jednostka funkcjonowała do 1924 roku. Jej rozwój nastąpił w połowie XIX wieku wraz z rozwojem przemysłu. Powstały tu wówczas m.in. huta cynku „Kunegunda” (1840 rok), fabryka kotłów par-

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

wych i wyrobów żelaznych „Elewator” (1871 rok), odlewnia żelaza dająca początek późniejszej hucie „Ferrum” (lata 1873-1874). Wraz z rozwojem przemysłu nastąpił również rozwój urbanistyczny Zawodzia, który lokalizowany był przede wszystkim wzdłuż dzisiejszej ul. 1 Maja.

Zanim rozpoczniemy nasz spacer po ulicy 1 Maja, proponujemy zwrócić uwagę na kilka obiektów zlokalizowanych jeszcze na ulicy Warszawskiej, o których nie wspominaliśmy w poprzednim odcin-

ku. Pierwszy z nich przy nr 45-47 to budynek sądowy będący pierwotnie siedzibą Urzędu Powiatu (Starostwa) wzniesiony w 1929 roku, wg projektu Franciszka Krzywdy-Polkowskiego w stylu neorenesansowym. Do budynku sądu przylegają jeszcze dwie zabytkowe kamienice: pod nr 53 trójkondygnacyjna czynszówka z wysokim parterem z 1903 roku oraz pod nr 55 tzw. willa Oskara Działoszyńskiego. Kolejnym obiektem, na który warto zwrócić uwagę jest znajdujący się pod nr 52 klasztor

Klasztor sióstr Elżbietanek oraz dawny ratusz - obecnie rektorat Uniwersytetu Ekonomicznego (zdjęcie obok).

i szpital Sióstr Elżbietanek. Ten ceglany trójkon-
dygnacyjny budynek wybudowany został w latach
1907–1912 w stylu eklektycznym, prawdopodobnie
wg projektów Hermana Kustoscha.

Ulica 1 Maja zabudowana jest zarówno starymi
kamienicami mieszczańskimi z przełomu XIX
i XX wieku, jak również nowoczesnymi objekta-
mi mieszkalnymi i usługowymi. Do ciekawszych
budynków na tej ulicy należy budynek przy nr 11,
należący pierwotnie do I. Trautmanna, który był
właścicielem młyna na Zawodziu. Jest to jedno-
piętrowy budynek, klasycystyczna willa z przeło-
mu lat 60. i 70. XIX wieku. Za budynkiem wi-
doczne są zabudowania dawnej Fabryki Lamp
Żarowych „Helios”, powstałej w 1931 roku. Nato-
miast przy nr 45 w pierzeję budynków wkompo-
nowany jest dawny gmach Państwowego Liceum
Sztuk Plastycznych, obecnie użytkowany przez
Uniwersytet Ekonomiczny. Budynek powstał
w latach 30. ubiegłego wieku, w stylu późnego
modernizmu.

Przy ulicy 1 Maja 50 uwagę zwraca monumen-
talny gmach dawnego ratusza gminy Bogucice–Za-
wodzie, do 2011 roku budynek rektoratu Uniwer-
sytetu Ekonomicznego im. Karola Adamieckiego.
Ta charakterystyczna budowla, z wieżą zegarową
o średnicy 2 metrów, wzniesiona została w latach
1911–1913 w stylu secesji i wczesnego moderni-
zmu. Projektantem budynku był znany niemiecki
architekt Arnold Hartmann z Berlina–Schoene-
berga. W fasadzie pod wieżą zegarową widoczny
jest charakterystyczny szczyt, wyłożony terakotą
i ozdobiony płaskorzeźbą przedstawiającą
chłopa, górnika i hutnika. Poniżej, na zakończe-
niach pilastrów, umieszczono alegoryczne figu-
ry. W okresie międzywojennym w budynku tym
działał Urząd Pośrednictwa Pracy i Komisariat
Policji. Dzisiejszy Uniwersytet Ekonomiczny jest
spadkobiercą uruchomionego w 1936 roku pry-
watnego Wyższego Studium Nauk Społeczno-Go-
spodarczych, który w 1949 roku przekształcono
wpierw w Wyższą Szkołę Ekonomiczną, w 1972

Kościół pw. Opatrzności Bożej.

roku na Akademię Ekonomiczną, a w 2010 roku
na Uniwersytet Ekonomiczny.

Po tej samej stronie co budynek rektoratu Uni-
wersytetu Ekonomicznego stoi kościół Opatrzno-
ści Bożej, z charakterystyczną kwadratową wieżą,
wzniesiony w latach 1930-1931 w stylu funkcyj-
nalistycznym, wg projektu Tadeusza Łobosa.
W kościele na uwagę zasługują m.in. malowidła
w prezbiterium „Burza na morzu” oraz stacji Drogi
Krzyżowej, wykonane w latach 1953-1954 przez
Adama Bunscha z Krakowa, jak również malowid-
ło ściennie na chórze przedstawiające „Wesele

w Kanie Galilejskiej”. Warto zwrócić uwagę na
nowe organy zaprojektowane w 1999 roku przez
prof. Juliana Gembalskiego, a wykonane przez or-
ganomistrza Zygmunta Kamińskiego z Warszawy.
Organy prezentują unikalne brzmienie stylu baro-
ku francuskiego.

Ulica 1 Maja kończy się w okolicy pętli i zajezdni
tramwajowej na Zawodziu, gdzie przechodzi da-
lej w ulicę Krakowską. Zajezdnia budowana była
w latach 1957-1962 i stanowiła wówczas jeden
z największych w Polsce tego typu obiektów.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Zabudowa ulicy 1 Maja.

Prace modernizacyjne zawitały do Świętochłowic

W poniedziałek 20 października rozpoczęły się prace modernizacyjne torowiska wzdłuż ul. Bytomskiej w Świętochłowicach. To pierwsze zadanie inwestycyjne na terenie tego miasta, realizowane w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską. Do końca maja 2015 roku linia nr 7 w Chropaczowie zmieni się nie do poznania.

Gdy w maju tego roku, otwierana była odbudowana dwutorowa linia w Bytomiu od Łągiewnik do Zamłynia, wielu okolicznych mieszkańców pytało o fragment linii po stronie Świętochłowic. Już wtedy władze Tramwajów Śląskich zapewniały, że remont torowiska do Piaśnik rozpocznie się jeszcze w tym roku. Tak też się stało, dzięki współpracy władz Świętochłowic z Zarządem Tramwajów Śląskich. - Dzięki bardzo skutecznym negocjacjom weszliśmy w ten projekt, bo torowisko wzdłuż ul. Bytomskiej jest w bardzo złym stanie i to jest ostatni moment, żeby ten remont przeprowadzić - powiedział podczas konferencji prasowej prezydent Świętochłowic Dawid Kostempski. Wykonawca prac - wybrana w drodze przetargu firma Skanska S.A. - prowadziła wspomnianą wcześniej odbudowę torowiska w Bytomiu, co zdaniem Kazimierza Krysiaka, ułatwi prace w Świętochłowicach: - Jest to niejako kontynuacja tamtych prac. Znamy ten teren, mamy zabezpieczone materiały i jesteśmy dobrze przygotowani. Choć obowiązujący nas termin zakończenia prac jest wąski, by nie powiedzieć bardzo krótki, ale z reguły kończymy prace w terminie i jestem przekonany, że i tym razem będzie podobnie.

Przebudowany zostanie odcinek dwutorowej linii długości niespełna 2 kilometrów od Łągiewnik Targowiska do skrzyżowania ul. Bytomskiej z ul. 3 Maja i Chorzowską. Co ważne

Zdjęcia: Andrzej Zawada

dla mieszkańców i kierowców, gruntownego remontu doczeka się również tarcza skrzyżowania. - To niezwykle ważny węzeł drogowo tramwajowy i ten remont oczekiwany jest nie tylko przez mieszkańców, lecz przez wszystkich przejeżdżających tędy kierowców. W maju obudzimy się w nowej rzeczywistości - zaznaczył prezydent Kostempski. Remont skrzyżowania zaplanowany jest na wiosnę

przyszłego roku. W pierwszej kolejności rozpoczęły się prace torowe na odcinku od Łągiewnik do przystanku Chropaczów Osiedle Na Wzgórzu. Co istotne, modernizacja torowiska prowadzona jest przy zachowaniu ruchu tramwajowego po jednym torze. Prace sukcesywnie będą postępować w kierunku Piaśnik, całość zadania ma się zakończyć do 30 maja 2015 roku i będzie kosztować nieco ponad 12,5 mln zł netto.

Prace modernizacyjne w Świętochłowicach są elementem Projektu pn. "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Etap II" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. - Przy czynnym zaangażowaniu prezydenta Kostempskiego udało się to zadanie wpisać do drugiego etapu naszego projektu. Tą inwestycją Tramwaje Śląskie rozpoczynają szereg działań inwestycyjnych w Świętochłowicach. Kolejne zadania planujemy realizować przy wsparciu Unii Europejskiej z perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Zadania te są ujęte w kontrakcie terytorialnym, więc liczymy, że w takiej formie, jak zostały zaplanowane, będziemy je mogli realizować - powiedział prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler nakreślając plany na dalsze lata.

Umowa podpisana. W Chorzowie powstanie centrum przesiadkowe

Na chorzowskim Rynku szykują się gigantyczne zmiany. Przystanki autobusowe i tramwajowe, rozsiane dotychczas w trzech miejscach, w połowie przyszłego roku skupione będą w centrum przesiadkowym. We wtorek 8 października 2014 roku, podpisano umowę z wykonawcą prac.

- Naszym celem jest usprawnienie komunikacji w mieście, bo aktualnie mieszkańcy i turyści muszą biegać pomiędzy przystankami. Centralizacja zdecydowanie ułatwi poruszanie się - powiedział prezydent Chorzowa Andrzej Kotala tuż przed podpisaniem umowy. Wykonawcą prac - wybrana w drodze przetargu firma Balzola S.A. - wykona prace zlecone przez dwa podmioty - Tramwaje Śląskie S.A. i Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Chorzowie. W efekcie gruntownie zmodernizowane zostanie torowisko od przystanku Chorzów Chopina do ul. Moniuszki oraz powstanie trzyperonowe centrum przesiadkowe, na którym będą się zatrzymywać wszystkie tramwaje i autobusy przejeżdżające przez Rynek.

Umowę ze strony Tramwajów Śląskich S.A. podpisali członkowie Zarządu - dyrektor naczelny Tadeusz Freisler i dyrektor inwestycji i infrastruktury Bolesław Knapik, ze strony MZUiM dyrektor Piotr Wojtala i prezydent Andrzej Kotala. Wykonawcę reprezentował dyrektor generalny Balzola Polska S.A. Aleksander Wilczewski. Wartość tego zadania to blisko 16,5 mln zł netto, z czego część tramwajowa pochłonie ponad 11,7 mln zł netto. Zadanie jest elementem Projektu pn. "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Etap II" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

- W ramach prac przebudowane zostanie torowisko tramwajowe oraz sieć trakcyjna i układy zasilania. Wybudowane zostaną przystanki przesiadkowe i zamontowane wiaty. Przebudowane zostaną chodniki, sieć wodociągowa, gazowa, kanalizacyjna, teletechniczna i elektroenergetyczna. Całkowicie przebudowana będzie także sygnalizacja świetlna - wyliczał kierownik budowy Piotr Wójcicki. Pierwsze prace rozbiórkowe powinny się rozpocząć na przeło-

Zdjęcia: Biuro prasowe UM Chorzów.

mie października i listopada, a całość robót ma zostać ukończona w połowie 2015 roku.

Od początku konieczna będzie zmiana organizacji ruchu. - W pierwszym etapie utrzymany będzie ruch samochodowy wokół Rynku, ale na zasadzie ruchu jednokierunkowego. Przemieszczając się od Katowic w kierunku Bytomia zmian nie będzie, natomiast w kierunku przeciwnym ruch skierowany zostanie na ul. Faski i dalej wzdłuż budynku Urzędu Miasta, przy którym zmieniony zostanie sposób parkowania z prostopadłego na równoległy - wyjaśniał dyrektor Piotr Wojtala. Zmiany odczują również

pasażerowie - przed gmachem Ratusza i w ciągu ul. Katowickiej ruch tramwajów będzie się odbywać po jednym torze.

O tym, jak ważne jest skupienie różnych środków komunikacji w jednym miejscu mówił prezes Tadeusz Freisler: - Trasa pomiędzy Katowicami a Bytomiem jest podstawową osią transportu pasażerskiego. Jestem przekonany, że budowa centrum przesiadkowego w tym miejscu znacznie pomoże pasażerom, ułatwi i przyspieszy im podróż, a co za tym idzie przyciągnie do komunikacji publicznej także tych, którzy dziś wybierają transport indywidualny.

Trudna historia w pięknej oprawie

Muzeum Powstań Śląskich, ulokowane w wyremontowanym budynku dawnej Komendy Miejskiej Policji przy ul. Polaka w Świętochłowicach, zachwytiło pierwszych odwiedzających. Oficjalna uroczystość odbyła się 17 października 2014 roku z udziałem wielu znakomitych gości.

Do Świętochłowic przyjechali m.in. były premier rządu RP i przewodniczący Parlamentu Europejskiego, eurodeputowany prof. Jerzy Buzek, komisarz Unii Europejskiej Elżbieta Bienkowska, Metropolita Katowicki abp Wiktor Skworec oraz popularny aktor Franciszek Pieczka. Ten ostatni wziął udział w realizacji krótkometrażowego filmu fabularyzowanego, który emitowany jest w Muzeum. Na ekranie partnerują mu m.in. Marian Dziędziel i Krzysztof Respondek.

18 października zorganizowano Dzień Otwarty placówki. Ekspozycję zwiedziło wówczas ponad 1300 osób. Ostatnia grupa przekroczyła próg Muzeum późnym wieczorem.

Do udziału w Dniu Otwartym zachęcał kursujący po miastach aglomeracji Muzealny Tramwaj. W wagonie można było posłuchać m.in. pieśni powstańczych.

Zabytkowy tramwaj jest także częścią ekspozycji w Muzeum Powstań Śląskich, stanowiącej rekonstrukcję dawnej świętochłowickiej ulicy. Wędrując po niej można odwiedzić m.in. sklep i atelier fotograficzne, które oferuje gościom pamiątkowe zdjęcia. Wśród atrakcji, jakie czekają na zwiedza-

Zdjęcia: UM Świętochłowice

Prezydent Świętochłowic Dawid Kostempski odsłania tablicę pamiątkową na gmachu Muzeum.

jących są także dawna klasa szkolna, drukarnia czy powstańcze mieszkanie oraz zrekonstruowany wóz bojowy.

Trudną śląską historię prezentuje się tu w atrakcyjnej, nowoczesnej formie. Ekspozycja obejmuje wiele autentycznych pamiątek z czasów Powstań Śląskich.

Przy okazji Dnia Otwartego Muzeum odbyła się oficjalna premiera książki Józefa Krzyka „Papirowa wojna – Powstania Śląskie 1919, 1920, 1921”.

(k)

Ekspozycję w Dniu Otwartym zwiedziło ponad 1300 osób.

Franciszek Pieczka w tłumie gości.

Jedną z atrakcji były pokazy grup rekonstrukcyjnych.

Zapraszamy na otwarcie linii nr 15

W piątek 31 października 2014 roku odbędzie się uroczystość otwarcia zmodernizowanej linii tramwajowej nr 15 łączącej Katowice z Sosnowcem. Po części oficjalnej, rozpocznie się ruch liniowy, choć ulice Sosnowiecka w Katowicach i Sobieskiego w Sosnowcu pozostaną jeszcze nieprzejezdne dla samochodów.

Gruntowna modernizacja obu ulic oraz torowiska realizowana jest przez konsorcjum firm Skanska. Plac budowy przekazany został wykonawcy 20 września 2013 roku. Inwestycja obejmuje realizację dwóch zadań inwestycyjnych - po stronie Katowic i po stronie Sosnowca. Sumaryczny koszt obu zadań to około 27,5 mln zł netto. Zadania są elementami Projektu pn. „Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Ruch tramwajów na przebudowywanym odcinku został wstrzymany 8 marca br. Było to konieczne, gdyż linia nr 15 w tym miejscu przebiegała jednym torem. Efektem kończącej się modernizacji jest zupełnie nowa, dwutorowa linia, dzięki której skróci się czas przejazdu tramwaju. Równocześnie z modernizacją torowiska gruntownie przebudowane zostały ulice, którymi biegnie linia, perony przystankowe i chodniki.

U uruchomienie ruchu tramwajowego nie jest jednoznaczne z zakończeniem prac. W dalszym ciągu wykonawca będzie prowadził prace okołotorowe i wykończeniowe. Musimy się liczyć także z ewentualnymi kolejnymi przerwami w ruchu tramwajów, wynikającymi z rozpoczętych niedawno prac torowych w centrum katowickich Szopienic. Liczymy jednak, że te przerwy nie będą długotrwałe, a ewentualne utrudnienia możliwie zminimalizowane.

Ponownego otwarcia linii nr 15 dokonają Prezydenci Katowic i Sosnowca wraz z Zarządem Tramwajów Śląskich i przedstawicielami firmy Skanska. Po uroczystości tramwaje specjalne typu Pesa Twist wyruszą do Katowic i Sosnowca w pierwszy kurs pasażerski. Następnie, stopniowo wdrażany będzie nowy rozkład jazdy. Przywrócone zostanie kursowanie linii nr 15 na stałej trasie: Katowice pl. Wolności - Sosnowiec Zagórze pętla, realizowany wagonami niskopodłogowymi, zmienią się rozkłady jazdy linii nr 14 i 20, a od 1 listopada zawieszona zostanie linia nr 35.

Serdecznie zapraszamy do korzystania z przebudowanej linii nr 15, łączącej Katowice z Sosnowcem. Zachęcamy również do korzystania z komunikacji tramwajowej na co dzień.

18 BIESIADA ROCZNICOWA
10 lat MIASTA CHORZÓW

nadchodzi czas relaksu

W programie: **11.11.2014** godzina 17:00
Hala MOR i S Chorzów ul. Dąbrowskiego 113

Mona Lisa
Jacek Silski
Szlagier Maszyna
Mirosław Jędrowski
Bernadetta Kowalska
Andrzej Rybiński

Wyróżnij wycieczkę do Pragi!

Prowadzący:
Krzysztof Wierchowski
Marzena Woźniak

Ceny biletów: 60zł, 50zł, 40zł
więcej informacji na: tel. 32 241 11 11 www.maris.chorzow.pl

Wspierają:

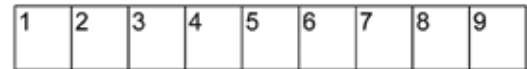
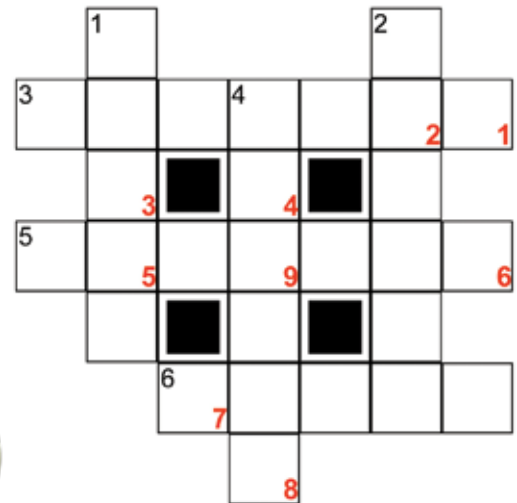
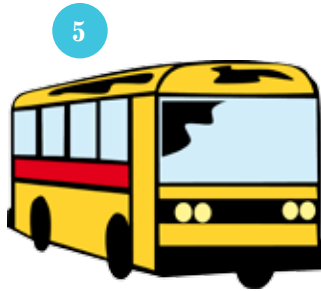
Warto
zamówić
reklamę
w

SILESIA
TRAMNEWS

Sprawdź!

tel. 32 2413 374

Logogryf dla dzieci

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 listopada na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A.

W tym miesiącu nagrodę wylosował Krzysztof Srokosz ze Świętochłowic. Gratulujemy!

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 9 utworzą rozwiązanie.

Krzyżówka panoramiczna

Najstarszy w rodzinie		Kawiarnia		Napad gniewu		Buhaj		Na nich słuchawka telefonu		Cel biegacza
Autokrata, tyran		Ogląda, obycie		Fragment tekstu						Wiersz liryczny
Narzuta, kapa (przest.)				Równany walcem						
						Ozdoba lisa				
						Umowa o pracę				
Roślina wodna; grąźel								Stopień mistrzowski w dżudo		
Kropelki na czole			Sympatyk idola						Patyk	
Diabeł z Łęczycy			Dźwięk							
						Kulka lodów				
Barwny ptak łowny	Zwój papieru							Masa dla szklarza		
						Zygakowata żyje w Polsce				

Litery w kolorowych kratkach utworzą rozwiązanie.

Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 listopada na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosował Zbigniew Chmielewski ze Świętochłowic. Gratulujemy!